चेत्यादौ (११. १. ५–६) · यद्येवम् आदित्ये महिष्या इत्यत्र (१५. ३. ६) कथं चरुत्वम् उच्यते अस्य सूत्रस्य श्रुतिवाक्योपलक्षणार्थत्वात् तत्र च आदित्यं चरुं निर्वपतीति (५. ३. १. ४) चरोः प्रकटितत्वादिति । अयमेवावाङ् प्राण आदित्येष्टिरिति (११. ५. २. ४) पृथगिष्टिव्यपदेशाद्भिन्नतन्त्रत्वे प्राप्तऽआह ·

समानबर्हिषी वा कालकर्मैकत्वात् ॥ ४ ॥ [कैडिनमादित्यश्चरुश्चेमे समानतन्त्रे भवतः · कुतः कालत्वात् एककालत्वात्][1] एकस्मिन्नेव प्रतिपदः प्रातःकाले द्वयोर्विधानात् कर्मणोऽपि पञ्चप्रयाजत्र्यनुयाजादेरेकत्वात् समानत्वात् ॥ ॥ अथ महाहविरुच्यते ·

महाहविरुदवसाय निर्मथ्य ॥ ५ ॥ कर्तव्यम् । निर्मथ्येत्युपदेशात् अर्थात् पूर्वमग्नी समारोप्योदवसायेव क्येतेन यजतऽइति श्रुतेः (२. ६. २. १२) · एतेनेति साकमेधपर्वणा तच्छब्दवाच्यं च महाहविः · कुतः · न हि तदवकल्पते यदुत्तरवेदावग्निहोत्रं जुहुयादित्यग्निहोत्रस्योत्तरवेद्यधिकरणता मा भूदिति पुनस्तदन्तऽउदवसानमुच्यते उत्तरवेदिश्च महाहविष्येव तस्मात्पूर्वमप्युदवसानं महाहविष्येव तस्य संनिकृष्टत्वादित्यभिप्रायेणैतदुक्तम् । सिद्धान्तमाह ·

पूर्वेद्युर्वा ॥ ६ ॥ अथ वा पूर्वेद्युरेवानीकवत्याः पूर्वमेव समारोपोदवसानमन्थनानि कृत्वा पर्वारम्भणीयम् एतेनेति (२. ६. २. १२) शब्दस्य साकमेधाख्यसकलपर्ववाचित्वात् · आनीकवत्यादेः त्रैयम्बकान्तस्य हि साकमेधसंज्ञा न त्वेकस्य महाहविषः अथैतैः साकमेधैरिति प्रकृत्य (२. ५. ३. १) आनीकवत्यादीनां विधानात् तस्मात्तानि सर्वाणि साकमेधशब्दवाच्यानि · अतो वाशब्दोऽवधारणे पूर्वेद्युरेवेत्यर्थः · अयमेव सर्वेषां भाष्यकृतां सिद्धान्तः · अस्मिन्पक्षे केचिदेवमाहुः समारोप्योदवसाय गार्हपत्यं निर्मथ्य साकमेधार्थमेव साधारणावग्नी विहृत्यानीकवतीयादतिप्रणयनम् तावन्मात्रार्थत्वाच्च तदन्ते तस्यातिप्रणीतस्यैव लौकिकत्वम् ततश्च पित्र्यादिषु पूर्वो मध्याहवनीय एवोपस्थानादौ तस्य साधारणत्वात् · अयमपि पक्षो युक्ततर एव दृश्यते अन्तेऽग्न्योः समारोपविधानात् अग्नी समारोप्येति । अथ महाहविषि हवींष्याह ·

---

[1]) [to] from Ss.